

# KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 77 (2).

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1 jula 1934.



## PATENTNI SPIS BR. 11014

Živković Zaharije, Beograd, Jugoslavija.

Poboljšanja kod pokretnih dečijih drvenih konja ili tome sličnoga.

Dopunski patent iz osnovni patent br. 9503.

Prijava od 25 januara 1933.

Važi od 1 januara 1934.

Najduže vreme trajanja do 31 marta 1947.

Predmet pronaleta odnosi se na razna poboljšanja kod dečijih pokretnih drvenih konja ili tome sličnoga zaštićenih osnovnim patentom br. 9503.

Poboljšanje se odnosi u glavnom na to, što na mesto dosada upotrebljavane dve čaure, u kojima su se kretala aksijalno gore-dole vretena inače stojeća pod naponom opruge i koja su nosila prednje pomoćne točkiće, sada upotrebljavamo samo jednu čauru, koja se može aksijalno da okreće u ležištu ili ležištima i zajedno sa vretenom, koje se kreće aksijalno goredole u toj čauri takođe pod naponom kakve opruge, i nosi ili samo jedan točak, ili kada izade iz čaure, ono se snabdeva jednom poprečnom polugom u vidu horizontalne osovine, koja može da nosi na svojim krajevima po jedan pomoćni točak. Ova čaura, koja je inače izradena kao i kod dosadnjih pokretnih dečijih drvenih konja, ne mora imati tako veliku visinu kao do sada, ona može biti i sasvim kratka. I u tako kratkoj čauri moguće je izvesti to, da jedno vreteno, koje se aksijalno pomera samo na gore i na dole, opet stoji pod naponom opruge i da to vreteno takođe nosi jedan točak, a može se to vreteno udesiti i tako, da nosi jednu poprečnu horizontalnu osovinu, koja se na svakom kraju snabdeva po jednim pomoćnim točkom, kao i u prvo opisanom slučaju.

Kod ovde pomenutih poboljšanja čaure, koje nose vretena i osovine sa točkovima udešene su tako, da im se vretena ne okreću, nego se ona zajedno sa samim čaurama okreću u ležištima tako, da se upravljanje kretanja ovoga pomicnog dečijeg konja ili t. sl. vrši pomoću aksijalnog okretanja ovih čaura u kojima su kao što rekosmo vretena. Ova vretena su ponajbolje poligonog poprečnog preseka i vode se kroz odgovarajuće otvore na pločama, koje ozdo zatvaraju čaure.

Kad upotrebljavamo samo jednu kratku čauru sa vretenom koje nosi samo jedan točak, onda se ne mora ova čaura udesiti da može da se okreće u ležištu, nego može biti nepomicna, pošto se ne želi neko naročito upravljanje. Dečiji konji sa jednom kratkom čaуром upotrebljavaju se obično za igranje u sobi, gde nije potrebno neko naročito upravljanje.

Na mesto jedne čaure t. j. kratke čaure sa samo jednim točkom, može se upotrebiti čaura, koja ima na vretenu poprečnu horizontalnu osovinu, na čijim se krajevima nalazi po jedan točak. U tome slučaju ako želimo, da može da se upravlja treba čaura da leži u ležištu, u kome može da se okreće aksijalno.

U ovom slučaju upravljanje može da se vrši n. pr. pedalima, koji su u vezi pomoću uzica sa krajevima osovine nalazeće se

na vretenu, koje se vodi gore dole u čauri. Dobro je da se ove uzice vode preko kakve fiksne tačke da bi se postiglo bolje zatezanje istih. Pedali se izraduju od čaura nepomično pritvrdenih na kakvom konstruktivnom delu n. pr. donjeg stroja kojega t. j. na kakvoj prečazi koja spaja drvene lukove i t. sl.

Kroz ove čaure prolaze šipke, koje stoje pod uticajem opruga, koje teže stalno da dižu ove šipke na više. Same šipke su ozgo snabdevene gazištem u vidu ploča. Kada se zgazi na jedan pedal, onda se prvo zategne ranije pomenuta uzica, pa kad i posle toga pritiskujemo na isti pedal, onda se razumljivo je pomenuta šipka, za koju je vezan jedan kraj jedne uzice spušta na niže, te još više zateže uzicu i pored toga privlači odgovarajući kraj prednje pomicne osovine, na koji je pritvrđen drugi kraj uzice. Razumljivo je da obično ima dva ovaka pedala i to po jedan sa svake strane na domaku nogu jahača dečijeg drvenog pokretnog konja.

Pored već poznatih kočnica za zaustavljanje i za usporavanje kretanja pokretnoga konja n. pr. na nizbrdici, mogu se predvideti po jedna ili dve kočnice takođe u vidu pedala, koje se sastoje od pojedne daske na koju se gazi, i pritvrđena je pomoću šarnira na jednom kraju za kakav nepomični deo, dok drugi deo koji treba da se opire o zemlju stoji stalno pod uticajem opruge, koja vuče taj kraj stalno na više. Dakle kad stanemo na te pedale, onda savlađujemo otpore pomenutih opruga te krajevi istih pedala počnu da se vuku po zemlji, pošto se iste okreću oko šarnira. Čim prestanemo da pritiskujemo, odmah se pedali — kočnice dižu i kočenje prestaje.

Na zadnjim delovima lukova mogu biti predvideni odbojnici od gume sa oprugama ili mogu biti predvideni točkići i to kako sa spiralnim oprugama i čaurama kao i na prednjem delu tako mogu biti ovi točkići snabdeveni i sa drugim oprugama n. pr. lisnatim ili bilo kakvim drugim prigušivačima potresa.

Srednji točkovi, koji stoje nepomično na njihovoj osovini i koji mogu da se okreću samo u jednom pravcu n. pr. u napred, pokriveni su potpuno. Sprečavanje okretanja u neželjenom pravcu izvršuje se bilo pomoću spirale ili pomoću zapornog zupčanika smeštenog pored pomenutih točkova i zaporne reze, ili na drugi koji poznati način.

Na priloženom je nacrtu pretstavljen nekoliko poboljšanja u smislu pronalaska

razume se samo šematički. Na nacrtima nije predstavljen konj nego samo drveni lukovi na kojima se konj klati, kao i ostali kotrljački i upravljački mehanizam.

Sl. 1 pretstavlja jedno poboljšanje u smislu pronalaska u podužnom preseku po liniji I—I na sl. 2.

Sl. 2 pretstavlja izgled ozgo na sl. 1 odn. horizontalan presek po liniji II—II na sl. 1.

Sl. 3 pretstavlja podužni presek drugog jednog poboljšanja po liniji III—III na sl. 4 dok

Sl. 4 pretstavlja izgled ozgo na sl. 3.

Sa 1 su obeleženi drveni lukovi, sa 2 čaure, sa 3 ležišta u kojima se obrću čaure 2, sa 4 prečaga za koju se pritvrđuju ležišta 3. 5 su srednji točkovi, a 6 osovina na kojoj su nepomično pritvrđeni, sa kojom se zajedno okreću. 7 je poklopac točkova 5, koji ujedno služi i za gazište, i može da bude proizvoljno produžen napred prema potrebi. 8 je vreteno, koje stoji pod naponom opruge 9 smešteno u čauri 2. Vreteno je poligonalnog poprečnog preseka i na donjem kraju nosi pomoćni točak, ili je snabdeveno poprečnom horizontalnom osovinom 11, koja nosi na svojim krajevima po jedan pomoćni točkić 10. Pošto se iz slike može razumeti, kako izgleda konstrukcija sa jednim pomoćnim točkićem, kada imamo nacrtanu konstrukciju sa dva točkića, to nismo prvi slučaj naročito ni crtali, jer je nepotrebno.

Za poklopac 7 točkova pritvrđuje se jedna ili dve pedalne daske 12 pomoću šarnira na mestu obeleženom sa 13, oko kojih se obrću. Sa 14 su obeležene pomoćne gazišne daske pedala, koje su pritvrđene za daske 12 ma na koji način, i to tako da u normalnom položaju zauzimaju otprikljike horizontalan položaj. Sa 15 su obeležene opruge, koje su jednim krajem pritvrđene za daske 12, a drugim n. pr. za prečagu 16, smeštenu između drvenih lukova 1. Opruge 15 stalno izdižu daske 12 pedala u normalan položaj. (sl. 1, 2).

Kada se upotrebljavaju kratke čaure, kao na sl. 3 i 4, onda se upravljanje vrši nogama pomoću naročitih pedala i uzica, pomoću kojih su uzica pedali u vezi sa prednjom osovinom, koja nosi pomoćne točkiće.

Sl. 17 su obeležene čaure, koje su pritvrđene za poklopac 7. Sl. 18 su obeležene šipke, koje ozgo mogu da nose gazišne ploče 19. Ove šipke stoje pod uplivom opruge koja ih stalno izdiže na više. Pomenuta opruga nije naročito pretstavljena na nacrtima, ali je lako razumljivo kako se ona smešta u čauri i kako deluje na šipku prolazeći kroz čauru. Sl. 20 su obeležene uzi-

ce, koje su jednim krajevima pritvrđene za osovini 11, a drugim krajevima za šipke 18. Sa 21 je obeležena prečaga, smeštena između drvenih luka, preko koje se sa gornje strane vode pomenute uzice 20.

Da bi se ograničilo aksijalno obrtanje čaura 2 predviđaju se na ležištima 3 ozgo vertikalni odbojnici 22, koji su na sl. 2 predstavljeni kao mali krugovi i oni se nalaze na granici, do koje treba da dozvole okretanje čaura 2. Na samim čaurama 2 nalazi se jedan ili dva prsta, jezička 23 ili t. sl. koji se prilikom obrtanja čaure desno ili levo na granicama dozvoljenog okretanja određenim pomenutim vertikalnim odbojnicima 22 sudaraju sa ovim, čime se sprečava dalje obrtanje ovih čaura. Ograničenje obrtanja vertikalnih čaura 2 potrebno je stoga, da ne bi osovina 11 došla slučajno u položaj, koji se poklapa sa podužnom osom dečijeg drvenog pokretnog konja, jer kada bi pomenuta osovina zauzela taj položaj, onda bi moglo da nastupi eventualno prevrtanje baš na najopasnijem mestu n. pr. na kakvoj nizbrdici ili na zavijutku.

Upravljanje dečijim konjem može se vršiti i pomoću poprečne poluge 24, koja se pritvrđuje ozgo na čauru 2 (sl. 1). Ova poluga 24 treba da je paralelna sa osovinom 11.

Radi boljeg razumevanja daljeg opisa služe slike 5, 6 i 7.

Sl. 5 je izgled spreda jednog dela konja gledano s leva na desno na sl. 6, koja predstavlja izgled sa strane sa delimičnim presekom po liniji II-II na sl. 7. Sl. 7 je izgled ozgo, pošto je konj uklonjen, i istovremeno predstavlja i horizontalni presek po liniji I-I na sl. 6.

Kod oblika izvođenja predstavljenog na sl. 5, 6 i 7 poluga 24 se natiče na čep 26, koji je nepomično pritvrđen na zatvarač čaure 2, pri čemu za tu polugu 24 mogu da se pritvrde uzdice, kojima se upravlja. Uzdice su obeležene sa 25 na sl. 7.

Čep 26, koji u ovom slučaju služi kao osovina, naleže u žljebu 27 u glavi konja (sl. 5, 6) i u njemu može da se obrće kao u ležištu zajedno razume se sa čaуром 2.

Kod oblika izvođenja po sl. 1 i 2 predviđaju se točkići 10', ali na mesto njih može se predvideti pozadi uredaj, koji je sličan uredaju sa prednje strane konja. Kao što se vidi sa sl. 6 u ovom se slučaju predviđa kratka čaura 2, koja je snabivena vretenom 8, koje stoji pod dejstvom opruge na ovom nacrtu ne predstavljene. Na donjem kraju vretena 8 nalaze se točkići 10 kao i sa prednje strane. Na ovaj

način se potpuno osigurava izdizanje i spuštanje konja prilikom vožnje i klakanja.

Na mesto čaura 2 sa njima pripadajućim konstruktivnim delovima 11, 3, 9 i td. mogu se za prednje pomoćne točkiće upotrebiti u cilju dobijanja kretanja u napred spiralne i lisnate opruge svake vrste, samo je to glavno, da se skupljaju i opružaju prilikom klackanja konja i da omogućavaju dizanje i spuštanje prednjih odn. i zadnjih točkova radi kretanja konja u napred.

Ranije pomenute čaure 17 mogu biti smeštene kako sa zadnje strane poklopca 7 (sl. 3, 4), tako i sa prednje, što nije nacrtano, d ab ise na taj način omogućila upotreba pedalske kočnice.

Najzad se napominje, da svi točkovi i točkići mogu biti optočeni gumom radi izbegavanja lupanja itd. prilikom vožnje.

#### Patentni zahtevi:

1. Poboljšanje kod pokretnih dečijih drvenih konja ili tome sličnoga po osnovnom patentu br. 9503, naznačena time, što se spreda predviđa jedna jedina čaura (2), koja se zajedno obrće sa u njem predviđenim inače aksijalno gore dole pomjerljivim vretenom (8), koje stoji pod naponom opruge (9) smeštene u samoj čauri (2), pri čemu je vreteno snabđeno na donjem kraju pomoćnim točkićem (10).

2. Poboljšanja kod pokretnih dečijih drvenih konja ili tome sličnoga pa zahtevu 1, naznačena time, što je ležište (3) u kome se obrće čaura (2) zajedno sa njom pripadajućim delovima, pritvrđeno na prečazi (4) smeštenoj između drvenih luka (1).

3. Poboljšanja kod pokretnih dečijih drvenih konja ili tome sl. po zahtevima 1 i 2, naznačena time, što se na vretenu (8) predviđa poprečna horizontalna osovina (11), koja na svojim krajevima nosi po jedan ili više pomoćnih točkića (10).

4. Poboljšanje kod pokretnih dečijih drvenih konja ili tome sličnog po makome od prednjih ili po svima patentnim zahtevima, naznačena time, što se na ležištima (3) predviđaju vertikalni odbojnici (22), kojima se ograničava okretanje čaure (2) u ležištu (3) (sl. 2).

5. Poboljšanja kod pokretnih dečijih drvenih konja ili tome sličnoga po makome ili po svima prethodnim zahtevima, naznačena time, što se na čauri (2) predviđa jedan ili više prstiju, jezičaka ili t. sl.

(23), koji prilikom obrtanja pomenute čaure (2) nailaze na odbojnice (22) u cilju sprečavanja obrtanja ove čaure preko odredene granice.

6. Poboljšanja kod pokretnih dečijih drvenih konja ili tome sličnoga po makome ili po svima prethodnim zahtevima, naznačena time, što se u cilju upravljanja kretanja ovih konja predviđa upravljački sistem, koji je sastavljen od pedala, spojenih pomoću uzica (20) sa osovinom (11), koja nosi pomoćne točkiće (10), pri čemu ove uzice (20) eventualno vode preko fiksnih tačaka n. pr. preko jedne prečage (21).

7. Poboljšanja kod pokretnih dečijih drvenih konja ili tome sličnoga po makome ili po svima prethodnim zahtevima, naznačena time, što se uzice jednim krajevima pritvrđuju na gore-dole pomicne šipke (18) pedala, pri čemu te šipke, koje stoje pod dejstvom opruga koje teže da ih stalno dižu, nose ozgo gazišne ploče (19).

8. Poboljšanja kod pokretnih dečijih drvenih konja ili tome sličnoga po makome ili po svima prethodnim zahtevima, naznačena time, što su predviđeni kočioni pedali, koji se sastoje od pedalnih dasaka (12) spojenih pomoću šarnira kod (13) sa poklopcem (17) točkova, pri čemu ove daske (12) stoje pod uticajem opruga (15), koje teže da ih stalno izdižu u normalni položaj.

9. Poboljšanje kod pokretnih drvenih dečijih konja ili tome sličnoga po makome ili po svima patentnim zahtevima, naznačena time, što se predviđaju na pedalima pomoćne gazišne daske (14) u cilju ostva-

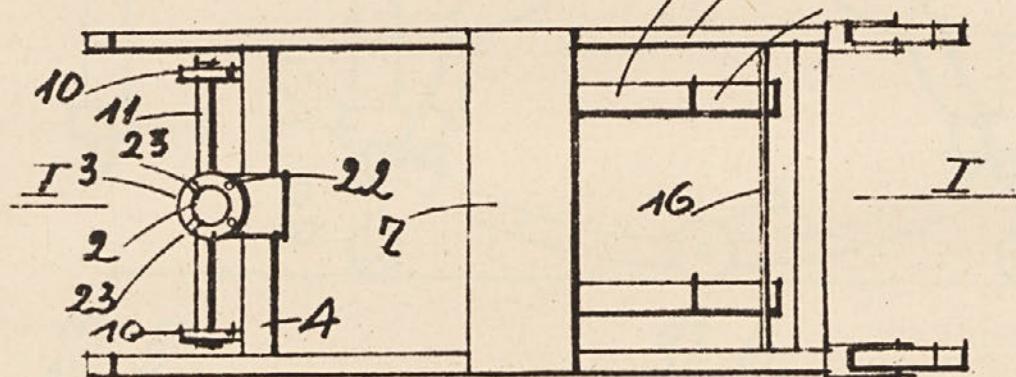
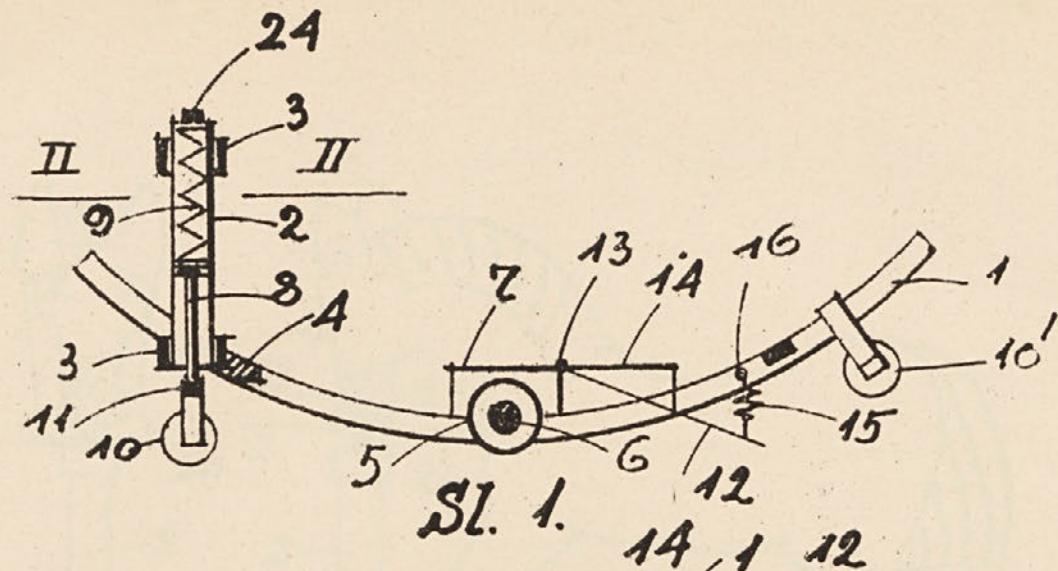
renja povoljnije površine za gaženje, koja je istovremeno i pristupačnija nogama jahača.

10) Poboljšanja kod pokretnih drvenih dečijih konja ili tome sličnoga po makome ili po svima prethodnim zahtevima, naznačena time, što se na čauramá (2) ozgo predviđaju poprečne poluge (24) u cilju omogućavanja upravljanja kretanja konja pomoću ruku jahača (sl. 1).

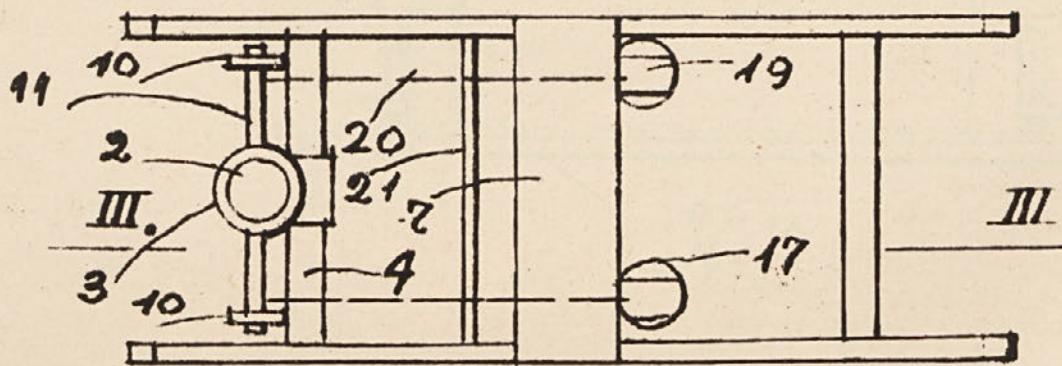
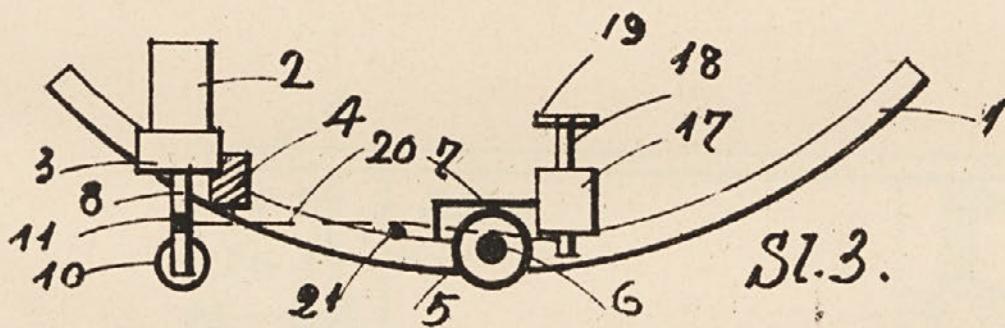
11) Poboljšanja kod pokretnih drvenih dečijih konja ili tome sličnoga po makome ili po svima prethodnim zahtevima, naznačena time, što se za polugu (24) privrđuju uzdice (25), pri čemu je poluga (24) uglavljena na čepu (26) koji je privrđen za nepomični poklopac čaure (2) i pri tome naleže u žljebu odn. ležištu (27) u glavi konja tako, da može u njemu da se obrće kao oko osovine (sl. 5, 6).

12) Poboljšanja kod pokretnih drvenih dečijih konja ili t. sl. po makome ili po svima prethodnim zahtevima, naznačena time, što se sa zadnje strane konja predviđa uredaj sličan onome spreda, koji nosi pomoćne točkiće (10) i sastoji se od čaure (2), u kojoj se aksijalno kreće vreteno (8) stojeće pod uticajem opruge (9) smeštene u čauri, pri čemu vreteno (8) na svom donjem kraju nosi pomoćni točak (10) ili nosi poprečnu osovinu, koja na svojim krajevima nosi jedan ili više pomoćnih točkova (10).

13) Poboljšanja kod pokretnih drvenih dečijih konja ili t. sl. po makome ili po svima prethodnim zahtevima naznačena time, što se čaure (17) smeštaju bilo spreda ili pozadi poklopca (7).

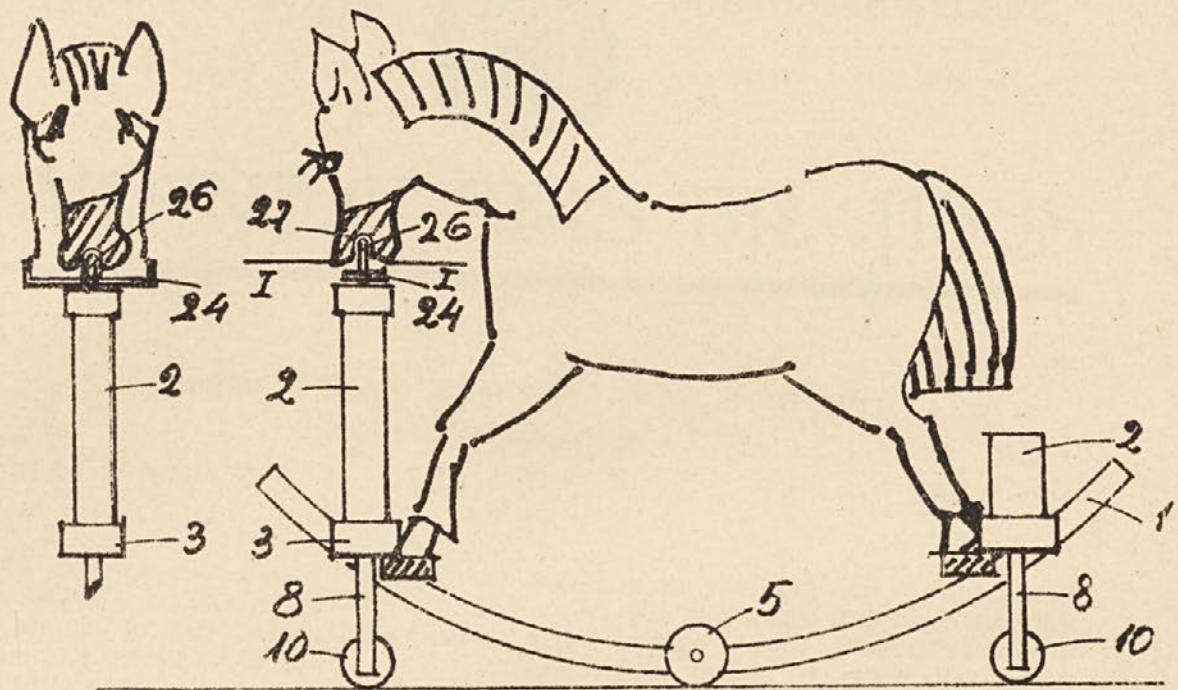


SL. 2



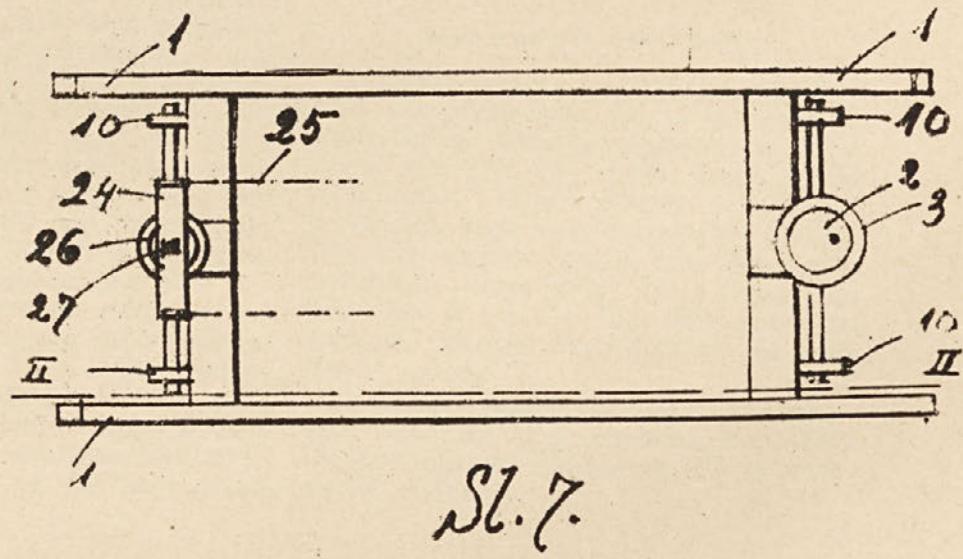
SL. 4





Sl. 5.

Sl. 6.



Sl. 7.

